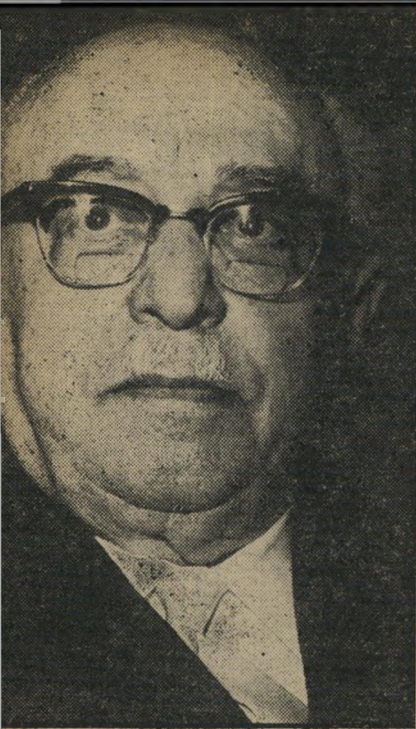

הנשיא הביע מבוקשו להתפטר מכהונתו

מסיבות בריאותיות - מי יהיה היורש?

שפירא, יליד רוסיה, בן 69. חותר בהתמדה מזה מספר שנים להכשרת הרקע לבחירתו כנשיא. מועמדותו מעוררת התנגדות הן בחוגי רפ"י הזוכרים את חלקו בפרשת לבון והן בחוגים דתיים. למרות המיחות שהוא נוקט כלפי הדתיים בשנים האחרונות. לאחרונה יעצו לו גם מקורביו להימנע בשלב זה מלהציע את מועמדותו לתפקיד.

● **מוזכ"ל העבודה, ישראל ישעי** יהו, יליד תימן, בן 61, הוראה בבחירתו כמוזכ"ל שלב להצגת מועמדותו לנשיאות. מתוך תקווה שהצורך במועמד תימני, כסמל למיזוג הגליות, עשוי ליסייע בבחירתו.

● **שר החקלאות חיים גבת**, יליד רוסיה, בן 70, המוצג כמועמד מטעם חוגי ההתיישבות העובדת.

● **הר"ר ישראל גרדשמיין**, יושב ראש קרן היסוד, יליד ארצות-הברית, בן 75, מועמד החוגים האזרחיים.

מול מועמדים אלה ניצבים הרצים, הר מועמדים היראליים, מתוכם ייבחר כנראה הנשיא הבא של ישראל:

דוד הורוביץ

טוריון של הקרן הקיימת, לשעבר שגריר ישראל בצרפת, יליד וילנה, בן 65.

עד כה, כיוון שטרם סוכם עם שור על מועד פרישתו, לא הוצע התפקיד לאף אחד ממועמדים אלה. אולם לאור הדיעות המתגבשות בצמרת השלטונית של

מה יגיד הנגיד?

ישראל, קרוב לודאי שההתמודדות הסופית על התפקיד תהיה בין אליהו ששון לבין דוד הורוביץ. אם יוחלט שחשוב לבחור נשיא ממוצא ספרדי, לשם הגישור על הפער העדתי בישראל, יוצע התפקיד לששון. אולם בשלב הנוכחי נוטות כמות המאזניים דווקא לצידו של דולק הורוביץ; הנגיד הסימפטי של בנק ישראל.

השאלה היא רק מה יגיד הנגיד עצמו?

● **אליהו ששון**, שר המשטרה לשעבר, בן 69, נראה כמועמד מתאים הן בגלל כושרו הדיפלומטי, והן בשל מוצאו המזרחי.

● **דוד ("דולק") הורוביץ**, הנגיד הנוכחי של בנק ישראל, העומד לפרוש מתפקידו בראשון לנובמבר השנה, יליד פולין, בן 72. הורוביץ הוא דמות בינלאומית מוכרת, בעיקר בשל תוכניתו לסיוע ארצות-נחשלות, בעל נסיון דיפלומטי

תקופת כהונתו הרשמית השניה של זלמן שזר כנשיא ישראל, תגיע אל סיומה רק בשנת 1973. אולם הנשיא השלישי של מדינת ישראל אינו מתכוון להמשיך ולשאת בכהונה זו עד תומה. הניתוח שעבר זלמן שזר לפני שבועות מספר בביילינסון, וההחלטה שחלה במצב בריאותו של הנשיא בן ה-82 מאז, הביאו אותו למסקנה כי אינו יכול לעמוד עוד במעמסה של תפקידו.

הנשיא, שעוד לפני חודשים מספר, שפע כוח וחצב להבות בנאומיו, נראה תשוש בהופעותיו הפומביות האחרונות. גם מצבה הבריאותי של אשתו, רחל שזר-כצנלסון, בת ה-83, הוא רעוע. כתוצאה מכך נבצר משניהם לעמוד אפילו בתביעות הייצוגיות תמינמאליות שמחייבים תפקידם. גם העובדה שבעוד חודשים מספר צריך הנשיא לעבור למיטתו נשיא חדש, שעורר התנגדות רבה ועלול עוד לעורר פולמוס חריף, גרמה לכך שזלמן שזר הביע את משאלתו לשחררו מתפקיד הנשיא במועד מוקדם ככל האפשר.

בשיחות שנערכו בנושא זה בצמרת השלטון, התגבשה הדיעה שכנראה תוך חצי שנה יהיה צורך להיעתר לבקשתו של שזר, ולהציע לבחירה נשיא חדש. כתוצאה מכך צפה להתעוררה שאלה, שנועדה להיות רדומה עוד שנתיים לפחות: מי יהיה הנשיא הרביעי של מדינת ישראל?

מירוץ מוסווה

אישום רבים בישראל נושאים עיניהם לכתר הנשיאות. שישמש גורל הכותרת לפעילותו הציבורית וינציחם בהיסטוריה כמעמד ההם ביותר אליו מסוגלת האומה להרים את יקירתה.

אולם במירוץ המוסווה לנשיאות, שאין מדברים עליו לעולם בסומבי, יש להבדיל בין שתי קבוצות: בין הרצים ובין הרוצים. בעוד שהראשונים הם בעלי הסיכויים שמועמדותם תוצג לבחירה בבוא היום, הרי שהאחרים הם העושים מאמץ צימ, לרוב חסרי סיכוי, להציע את מועמדתם לתואר.

בין האחרונים בולטים ביותר האישים הבאים:

● **שר המשפטים יעקב שמשון**

במדינה

העם

ארבעה

ערבים

יש שיתוף-פעולה אחד בין ישראלים וערבים במרחב. זהו שיתוף-פעולה סמוי — כי הוא אוטומטי, ואינו זקוק להידברות כלשהי.

שיתוף-פעולה זה קיים בין המנהיגים הקיצוניים בשני המחנות — אנשי ארץ-ישראל השלמה ופלסטין השלמה, חסידיו ה"לאווים" של הארטום וה"לאווים" של ירושלים.

הם זקוקים זה לזה, והם עוזרים זה לזה. קדפים גלויים. השבוע שוב פעל שיתוף-פעולה זה בצורה מופלאה.

משה דיין גילה את קלפיו, נשא נאום בו היתווה את המדיניות האמיתית, הרבלתי-מבוטאת, של ממשלת גולדה מאיר (ראה הנודו). מטרתה: צירוף-קבע של הרשמים המוחזקים לישראל, מבלי לספחם רשמית.

ברור כי זוהי מדיניות הנוגדת את השלום, וההופכת כל שלום לבלתי-אפשרי לצמיתות. כדי לשכנע את הציבור לקבל מדיניות כזאת, הודק דיין לסענה נושנה: שהערבים ממילא לא יסכימו לעורלם לשלום, ועל כן אין מה להפסיד.

לפי סקורת דיון, אילו יכול היה דיין לתת פקודות לשליטי ערב, היה בוודאי מבקש מהם הצהרה כי אכן אין בכונתם לכרות שלום עם ישראל.

והנה קרה הדבר שכימנט לא ייאמן: עוד לא נדמו התגובות על נאום דיין, ושלוש מנהיגי ערב מסרו את ההצהרה המבוקשת.

בדמשק התכנסו ראשי מצריים, סוריה ולוב, כדי לתת חוקת לאיחוד הרופף בין ניהן. הם פירסמו הצהרה, שכאילו נוסחה כולה כדי לעשות טובה למשה דיין. הנשיאים אל-סאדאת, אסד וקדאפי הקימו לתחילה את שלושת ה"לאווים" של חאיר-טום — לא הכרה בישראל, לא משא ומתן עימה, לא חזרה-שלום עימה.

ריקוד לפי חללי. מדוע עשו זאת? כמו להצהרות רבות של מנהיגים ערבים, אין גם זו אלא מסישפתית למי שהו. הפעם: לנשיא לוב, קצין צעיר וחסר-נסיון, המנוסה מחשיבות עצמו, שהשתלט במיקרה על ארץ בעלת אוכלוסייה דלילה ואוצרות-נפט עצומים. קדאפי יושב על ערימות של כסף — וכל מי שרוצה לקבל את חלקו, צריך לרקוד לפי חלילו, לפחות בהצהרות.

כך עשה אנוואר אל-סאדאת, השולט על ארץ בעלת אוכלוסייה עצומה ואוצרות עצומים. הוא זקוק לכסף הלובי — ועל כן שלים את מסישפתיתם לשכנו השחן, שהוא בו לו בכל ליבו, מובן שלא התכוון אף למילה אחת. כי אל-סאדאת קיבל את החלטת מועצת הבטחון הכוללת הכרה בישראל, והוא הציע בשידורש הרזה-שלום עם ישראל, מדיניות זו לא השתנתה.

מועד הקסמים. אליסאדאת אמר דבר רים שלא התכוון להם, וכך הושיט עזרה ישירה לדיין, בניגוד למדיניות של עצמו. ואילו משה דיין הגיש מתנה, על מגש של מילים, לכל הלאומנים הערביים, הרטוננים כי אין טעם לחשוב על שלום עם ישראל, מכיוון שזוהי מדינה שוחרת מל-חמה, התפשטות וסוד הארמות הערביות. כך הושלם המעגל.

פלסטין

תקווה

של יום

23 ראשי הערים מהגדה המערבית, ש-התכנסו בשבוע שעבר בבית-הספר הק"תולי בבית-סחור, עשו היסטוריה בתולדות העם הפלסטיני. היתה זו הפעם הראשונה מאז מלחמת ששת-הימים שקבוצה כה גדולה של מנהיגים פלסטיניים התארגנה לכנס פוליטי, למעשה, לא היתה התארגנות מעין זו, אפילו תחת השלטון הרדוני.

כינוסם של ראשי הערים הוגבל אומנם לדיון בבעיות כלכליות, ובעיקר לפעילות נגד החרם שהטילו ארצות-ערב על יצוא הגדה המערבית, אולם בדיעבב בלתי רש- (המשך בעמוד 18)

צור

אילת

ששון

והרצים:

גבת

ישעיהו

שפירא

עד כה טרם הוצע לו התפקיד באופן רשמי. אבל קרוב לודאי שדולק הורוביץ לא ידחה את ההצעה, אם אומנם תוצע לו באחידות דיעות ולא תוך מחלוקת פנימית. אם אומנם כך יקרה, לא יהיה הפיחות שהתרחש השבוע, המאורע הציבורי האחרון שדוד הורוביץ ימלא בו תפקיד נכבד.

מאטי רב ובעל יכולת משא-ומתן.

● **אליהו אילת**, נשיא האוניברסיטה העברית לשעבר ושגריר ישראל לשעבר בבריטניה וארצות-הברית, בן 68. אילת הוא בעל כישורים ותכונות דומים לאלה של הורוביץ.

● **יעקב צור**, יושב ראש הדירק-